

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
262. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szerda
1932. évi november 16

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak havonként 8 lej kézbesítési díj külön megfizetendő. — Külföldre 1/4 évre 300 lej, fél évre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra 1/4 évre 12 pengő, fél évre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj postautalványon, átutalható vagy fizethető nyugta ellenében pénzbeszédő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov Károly király-utca 56—58 sz. Tel.: 82.

MÁR BOMBÁVAL DOLGOZNAK SVÁJCBAN

A parlament megnyitása előtt:

Forróbb és nyugtalanítóbb a bel-politikai helyzet, mint valaha volt

Vajda és Titulescu nagy összeesapása előtt

Bukarest, november 14.

Kedden, 15-én megnyílik a parlament és ez a parlamentnyitás a belpolitikai helyzet legnyugtalanabb pillanatában történik meg. A Vajda—Titulescu ügy továbbfejlődik s egyre inkább elérkezik az elkerülhetetlen kirobbanásig, az ellenzéki pártok pedig éhes oroszlanokként állanak lesben, hogy a kirobbanást és az ezzel kapcsolatban várható kínos botrányokat a maguk hasznára kamatoztatni tudják.

Tulajdonképpen erről van szó: azt a politikai nézeteltérést, illetve koncepcióbeli különbséget, ami Vajdát megbuktatta és Titulescut, mint külügyminisztert szembeállította a nemzeti-parasztpárttal, olyan alantas és gyanús motívumok szövik keresztül-kasul, amelyeknek napvilágra kerülése európai botrányt jelenthetne. Ezért forróbb és nyugtalanítóbb a belpolitikai helyzet, mint bármikor volt.

Jelentéseinkből így állítható össze a helyzet:

VAJDA NEM VALLALJA A KAMARAI ELNÖKSÉGET

Cadere, a volt vansói követ többször tárgyalta Titulescut, a külügyminiszterrel, aztán kihallgatáson volt az uralkodónál is. Cadere az, aki Vajda utasításai szerint megkezdte a közvetlen tárgyalásokat Litvinovval, amit Titulescu annak idején annyira helytelenített. Azóta azonban Titulescu is változott, a külső körülmények nyomása alatt folytatni szeretné a közvetlen tárgyalásokat. Legalább formából. Erre a szerepre Cadere volna a legalkalmasabb. Cadere azonban azután, hogy volt nála és volt az uralkodónál is, nem utazott vissza Varsóba, sőt nem is maradt Bukarestben sem, hogy rendelkezésre álljon bármelyik pillanatban a külügyminiszternek, hanem vasárnap este utaztunk Kolozsvárra ment — Vajdához. A volt miniszterelnökhöz és a volt külügyminiszterhez.

Vajda bukaresti barátai pedig megkapták az üzenetet, hogy ne is erőszakoskodjanak, mert

nem vállalja el a kamarai elnökséget. Ez új és jelentős fordulatot jelent Vajda kamarai elnökségét ugyanis nagyon szeretne volna Maniu is és — Titulescu is. Ha Vajda kamarai elnök, úgy már semleges személynek tekinthető, mert elnöki minőségében nem támadhatja a külügyminisztert. Azt a tényt tehát, hogy nem vállalta a neki szánt szerepet, azt jelenti, hogy maga akar szerepet vállalni magának, vagyis — támadni kívánja Titulescut.

Ebben a kérdésben egyébként nagyon ellentétes felfogások uralkodnak még a nemzeti-parasztpártban is. Sokan tudják úgy, hogy Vajda mégis elláll a román-orosz szerződés kérdésében tervezett interpellációjától, mert nem akarja meg-

bontani a párt egységét. Az a jobb belátás győzedelmeskedett benne, hogy amíg Maniu és Titulescu együtt dolgoznak, addig neki nem szabad támadnia Titulescut sem. Meggyőződése, hogy ez az együtt-dolgozás már nagyon rövid életű lesz s így talán már a következő hónapban teljesen szabadkeze lehet a Titulescu ügyben.

Akik a Vajda és a Maniu közötti régi viszonyt ismerik, egyáltalában nem tartják valószínűtlennek ezt a lehetőséget.

TITULESCU FELKÉSZÜLT A TÁMADÁSRA

Más oldalról viszont — s ide tartozik a belpolitikában tekintélynek tartott Scrutator is — az a vélemény alakul ki, hogy Vajda ugyan nem akarja megbontani a pártegységet, viszont Titulescut nem tartja a párt tagjának, amint hogy valóban nem tagja a kormánypártnak. Lényegében nem is lett volna szabad beengedni egy kifejezetten nemzeti-parasztpárti kor-

Az orosz—román szerződés körül folyó harcok franciaországi frontszakaszán is történnek események:

Herriot miniszterelnök kihallgatáson fogadta Mironescu volt pénzügyminisztert és jelenlegi helyettes miniszterelnököt, aki egészen csendben megérkezett Párisba.

Mironescu után Szembeck volt bukaresti lengyel követ s jelenlegi lengyel külügyminisztériumi államtitkár jelent meg a francia miniszterelnöknél, Chlapowsky párisi lengyel követ kíséretében. Nem vitás, hogy Mironescu és Szembeck is a szövetekkel való megemlékezés szerződéséről tárgyaltak Herriotval, akit nagyon érdekel ez a kérdés s aki személyesen irányítja az ügyel kapcsolatban a francia külügyi szolgálatot.

AVERESCU NEM ÉRT EGYET TRANCU-JASIVAL

Az Averescu-párt megtartotta vasárnapi népgyűlését, amit politikai körökben Trancu-Jasi galaci nagy beszéde után olyan felfokozott érdeklődéssel vártak. A szenzáció nem is maradt el, de egészen más volt, mint ahogyan várták. Az előzmények után azt hitte mindenki, hogy a marsall keserű szavakat használ majd a legfelsőbb alkotmányos tényezővel szemben. Ehelyett azonban az történt, hogy Averescu csak a kormányt támadta s nyomtatékosan hangsúlyozta azt, hogy az elkövetett súlyos hibákért csak is a kormányok felelősek, mert az uralkodó nem kormányoz.

Nyilván Trancu-Jasit is meglepte Averescu megnyilatkozása, mert utána nyomban ő szó-nokolt s a maga részéről ismét kijelentette, hogy ő a legfelsőbb alkotmányos tényezőben keresi a hibát, mert csak az ő hozzájárulása-

mányba. Így aztán Vajda nem helyezkedik a „meggondoltság” álláspontjára, hanem megtartja interpellációját és teljesen felfedi az orosz-román tárgyalásokkal kapcsolatos bizalmas anyagot is. Ezt annál inkább megleheli, mert Vajda is azon a véleményen van, mint Scrutator, hogy az orosz-román tárgyalások már véglegesen megszakítottaknak tekintendők s a paktum aláírására nem kerül sor.

Igy látja Scrutator, aki különben beszerezte a megfelelő információkat Titulescu barátainak a köréből is. Ezek az információk pedig így szólnak: Amennyiben Vajda valóban támadásra készül, úgy Titulescu semmiképpen sem megy külföldre, hanem itthon marad és állja a harcot, amit ő is szeretne már végérvényesen befejezni. Titulescu barátai azonban inkább azt hiszik, hogy Vajda nem vállalkozik a támadásra, mert Titulescunak erőteljes védelmi eszközök állanak rendelkezésére:

1. Néhány napon belül olyan dolgok kerül-

nek a nyilvánosságra, amelyek nagyon lehűtik majd Titulescu ellenségeinek harcias kedvét és igen nagy belpolitikai sikert hoznak Titulescunak.

2. Titulescunak olyan okmányok vannak birtokában, amelyek Vajdát és környezetét nagyon kényes helyzetbe hozzák, amennyiben napvilágra kerülnek. Titulescu nem riad vissza attól, hogy ezekkel az okmányokkal éljen, ha arra kerülne a sor, hogy igazolja a maga külpolitikai koncepcióját a Vajda kísérletezgetéseivel szemben.

AZ ÚJ KÖLTSÉGVETÉS

Az új költségvetés ügye még mindig nem jutott végleges állásfoglalásig. Madgearunak az a terve, hogy az új költségvetési év csak a jövő év áprilisában kezdődjék, miután addig teljesen bizonytalan a pénzügyi helyzet, tehát nem is lehet előkészíteni a végleges költségvetési tervezetet. Az év első három hónapjára aztán vagy a jelenlegi költségvetést hosszabbítsák meg, vagy készítsenek havi előirányzatokat.

Valószínű, hogy ezt a megoldást a kormány elfogadja. Eddig csak egy elvet szögeztek le végleges hatállyal: az új költségvetésnek föltétlenül reálisnak kell lennie, ez pedig csak úgy érhető el, ha az államháztartás egész szervezetét reformálják. Ezt sem lehet elvégezni rövid hat hét alatt, ami megint csak szükségessé tenné az új költségvetési év kitolását.

Az új költségvetési tervezet körül egyébként Madgearu pénzügyminiszter nagy és széleskörű parlamenti vitát akar, mert szeretné, ha az összes pártok vállalnák érte a felelősséget.

Az egészen időszerű pénzügyi kérdésekben (genfi pénzügyi egyezmény!) Maniu miniszterelnök hétfőn délelőtt hosszabb kihallgatáson fogadta Titulescu külügyminisztert, majd Madgearu pénzügyminisztert.

A francia fronton

val történhetek meg azok, amik megtörténnek. Averescu marsall még hallgatólagosan sem azonosította magát egyik pártvezérével, mert még a helyszínen és nyomban tiltakozott ez ellen a beállítás ellen. Így aztán a nagy izgalommal várt Averescu-féle gyűlés eredménye az lett, hogy a marsall, miután szembehelyezkedett alvezérével, visszavonult.

JUNIAN KIBONTJA PÁRTJA ZÁSZLÓJÁT

Junian végre rászánta magát arra, hogy nem várja be a nemzeti-parasztpárt országos kongresszusát, hanem annak határozatától függetlenül is kibontja a maga külön pártját.

Minisztertanács a király elnökletével

Végleges formába öntötték a trónbeszéd szövegét

Bukarest, november 14.

Vasárnap úgy tervezte a kormány, hogy hétfőn délelőtt minisztertanácsot tart a Calea Victoriei fekvő királyi palotában s ezen a minisztertanácsban a ha-zaérkezett király elnököl. Az udvari vonat azonban csak délelőtt 11 óra 40 perckor futott be a bukaresti állomásra s így a minisztertanácsot délutánra halasztották el.

Az uralkodó Mihály nagyvajda kíséretében érkezett. Az állomáson Titulescu

vezetésével a kormány tagjai, valamint a királyi család tagjai várták és fogadták. A Calea Victoriei a királyi autót egy asszony állította meg, aki kérvényt és egy szépen himzett japán sált tartott a kezében. A király nyomban leeresztette az ablakot és beszédbe elegyedett az asszonnyal, aki arra kérte, hogy lépjen közbe az érdekében és a kérvényben foglalt kerést intéztesse el. Az uralkodó barátságosan vette át a kérvényt s aztán tovább ment.

Kérni csak szabad?

Jobb adni, mint kérni — mondja a közmondás, de csodálatosképpen mégis mindenki kér az embertől és nem ad. Hogy csak egy napon mi mindent kérnek az embertől, szolgáljon ez a dermesztő, helyszíni összeírás:

9 óra 30: a napi posta között egy közelben megnyílt onkológiai hajmütem tulajdonosa pártfogást kér.

10 óra 1: a kóloratur-koldus felhívása a ház lakóihoz.

10 óra 8: a monotónhangú, de ez már becsenget.

11 óra 10: a Hudák néni tiszteletét küldi és két fej vöröshagymát kér.

11 óra 11: egyben Hudák néni kéri, hogy ne tessék haragudni.

11 óra 20: az emigrált malátagyárosok özvegyei részére néhány fillért.

11 óra 42: a Ferencsikné egy könyvet kér, lehetőleg szerelem is legyen benne, ő már ilyen, ki nem állhatja a komoly dolgokat, elég baj van az életben, nem igaz?

11 óra 50: gyűjtőív, kérelem a ház t. lakóihoz.

12 óra 10: valaki a szomszéd szobából csöndet kér, mert már a szomszéd rádióján elhangzó csavázó-lanfolyam miatt sem hallja a földszintről azt a remek gramofonlemez.

12 óra 18: esernyőkészítő és javítólegény munkaalalmat esd.

12 óra 23: itt van a kesszerűs, kesszerűs. Fenési alanyt kér.

1 óra 8: gyermek, ordítva, új jojt kér.

1 óra 26: szakácsnő a késésért elnézést kér.

1 óra 49: ugyanő még pár percnyi türelméért eseng.

2 óra 13: kérelem néhány pillanatnyi páratkozásra.

2 óra 40: valaki mondja: ez nem leves, kérek.

2 óra 41: ugyanaz a sőtartót kéri.

2 óra 59: Hudák néni egy méro pörköltkávét kér.

3 óra 1: egyben Hudák néni kéri, hogy ne tessék haragudni.

3 óra 20: borizú koldus felhívása a ház lakóihoz.

3 óra 21: neje becsenget és ódon ruhát kér.

3 óra 35: nagypapa végtére is csendet kér.

3 óra 48: kölkök, padlót rugva, új jojt esdekel.

3 óra 58: egy szembejövő ur, kellő döf-sentyű után, bocsánatot kér.

4 óra 40: főur kéri, hogy segítsük megfelelni a rejtényderbijehez hiányzó utolsó talányát: egy eny-beti, azután egy elefánt borotválkozik, végül a nevezőben egy agypelő, a számlálóban pedig egy ramáscsizma van.

5 óra 18: kellemetlen ismerős engedelmet és helyet kér.

6 óra 30: ugyanő elnézést és tíz pengőt kér.

6 óra 30: módosítottan öt pengőt kér.

6 óra 40: akkor csak hát egyet.

6 óra 50: kéri, hogy azért őrizzük meg jóemlékezetünkben.

7 óra 22: kalauz jegyet kér.

7 óra 29: ellenőr jegyet kér.

Az »OFA« vállalatok igazgatósága és tisztviselő kara megrendülve tudatja, hogy

MARMORSTEIN ALADÁR UR,

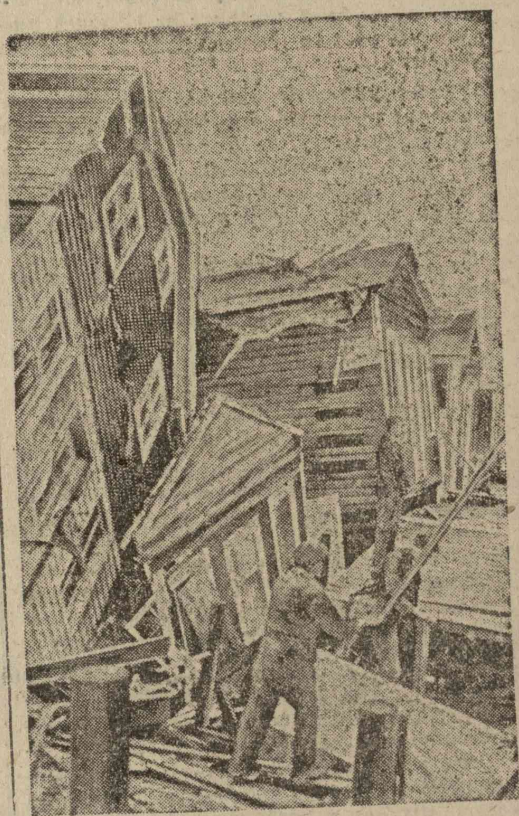
a vállalatok cégvezetője váratlanul elhunyt.

Benne az odaadó tisztviselő és a jó kartárs mintaképét vesztítettük el, akiknek emlékét mindenkor szeretettel őrizzük.

7 óra 36: főellenőr jegyet kér.
7 óra 45: bliccelni szándékozó elkéri a jegyet.
8 óra 6: szakácsnő a késésért elnézést kér.
8 óra 21: Hudák néni egy migrénpontot kér.
8 óra 22: egyben Hudák néni kéri, hogy ne tessék haragudni.

8 óra 50: kamasz, üvöltve, új jojt reklamál.
8 óra 52: családfő somfabotot kér.
9 óra 7: valaki ezt mondja: ez egy piritottmáj, kérek?
9 óra 30: cseng a telefon: ne haragudj, pájtás, csak éppen kérni akarok valamire...

RÉSZLET AZ AMERIKAI TORNADO PUSZTÍTÁSAIBÓL

GENFI IDILL

Genfi utcán gépfegyver kattog,
Halott hallgat, nyög sebesült...
Mért fájdtas fejed miattok
Jó nének, a nagyrabecsült
Népszövegség, a drága tánti?
Lélekfurdalat őt nem bánti
S míg akták közt békén motoz:
Leszerelésről álmodoz.

— Az utak úgy elromlottak Csikban, hogy rövidesen megszűnik az országúti forgalom. Csikszereváról jelentik: Csikmegyében hovatovább teljesen meg fog szűnni a forgalom, mert az országutak olvan botrányos állapotban vannak, hogy egyes falvak között máris teljesen lehetetlen közlekedni. A Csikcsicsó és Csiktaploca közötti hid például már hónapokkal ezelőtt összedült, s így a fuvarosoknak a szántóföldeken keresztül nagyot kell kerülniük, hogy utjaikat lebonyolíthassák. Jellemző az utak állapotára, hogy Vasláb közelében a csikszerevári államépítészeti hivatal egyik mérnöke a napokban hivatalos autójával együtt a szó szoros értelmében úgy elsüllyedt, hogy a gvergyói gazdák hat ökörrel húzták ki. A megye mint ismeretes, évek óta könyörög az utak rendbehozásáért, mindeddig azonban semmi intézkedés nem történt. Az ügyben benyújtott memorandumok egyre hasztalanul keringenek a minisztériumokban és közben az utak alapvetőménye is teljesen tönkrement. A Regáthban egyre-másra építik a makadám és aszfaltutakat, a székelvöldi országutakra azonban még egy kavics sem jut. A székelv falvak lakóinak a zöme fuvarozással keresi meg a szűkös mindennapját, és így az állam, ha az utakat továbbra sem javítja meg, valóságosan a betevő falatot veszi ki a székelv fuvarosok szájából.

— Szerelmi bánat ellen: 35 aspirin. Kolozsvárról jelentik: Szabó Lizi 23 éves leány Jókai-utcai lakásán 35 tablettá aspirinnal megmérgezte magát. Kórházba szállították, ahol gyomormosást alkalmazzák. Állapota súlyos. Az öngyilkosság oka: szerelmi bánat.

— Megcsalta a fogházigazgatót. Marosvásárhelyről jelentik: A marosvásárhelyi törvénytörő ma foglalkozott lakab Zoltán marosvásárhelyi terményes üggyel, aki az elmúlt évben Bozean fogházigazgatót hamis nyugták révén 9 ezer leírel károsította meg. A törvénytörő a terményest 6 hónapi fogházbüntetéssel sújtotta.

— Miért mozdították el a temesvári rendőrfelügyelőt. Temesvárról jelentik: Porumb Ioan temesvári rendőrfelügyelő-helvettest váratlanul elmozdították állásából. Helvét Crenian Aurél, a temesvári rendőrprefektus foglalta el. Porumb menesztése javarészt annak a körülménynek tudható be, hogy huzamosabb időn keresztül pártfogolt egy Haralambie Firica nevű lagosi komiszárt, aki az idegenellenőrzések körül a visszaélések egész tömegét követte el. A komiszár ellen már a múltban is folytatottak egyeztetési vizsgálatot. Ez alkalommal a koronatanu egy Vilceh nevű Magyarországról elmenekült egyén volt, akinek Haralambie 50 ezer lejért állítólag állampolgárságot szerzett. Porumb, hogy pártfogoltját megmentsse, kintassítási parancsot adott ki a koronatanu ellen, mire Vilceh ekkor Bukarestbe utazott, ahol Haralambie komiszár és Porumb alvezérfelügyelő ellen feljelentést tett a belügyminisztériumnál. Nyilván emiatt függesztették fel Porumbot, akinek a hír szerint csupán négy elemje van s egyszerű köztisztviselő volt, amikor pálvafutását meg kezdte. Pozícióját annak köszönheti, hogy mint a liberális párt kortesét, már régebben sorozatos előléptetésekkel jutalmazták meg.

— Gorgulovnak leánya született. Párisból jelentik: Doumer elnök gyilkosának, Gorgulovnak, kisleánya született. Geraud, Gorgulov volt védőügyvédje, tegnap kapott értesítést, hogy a kivégzett elnökgyilkos özvegye egy kis svájci városban, ahol szüleiével együtt letelepedett, egészséges leánygyermeknek adott életet.

★ Eljegyzés. Hortobágyi Szentkát Braszov, eljegyzte Liebmann Béla Szeged. — Mendel Ilus Sepsiszentgyörgyről és Marosvásárhelyről. Mendel Ilus, nagysikerű brassói hangversenye után, erdélyi turnéjának további programjában, kedden, folyó hó 15-én a sepsiszentgyörgyi vármezejére hangversenyt ad. A kivételes képességű énekesnő hangversenye elé óriási érdeklődéssel tekint nemcsak Sepsiszentgyörgyre, hanem az egész megye műértő közönségére, amelynek kedden alkalma lesz, részben ritkán kínálkozó, kivételes műveltségben részesülni. Mendel Ilus Szentgyörgy utáni következő állomása Marosvásárhely lesz, ahol folyó hó 19-én fogja a székelv főváros zeneértő közönségét nagyszerű művészi felkészültséggel meggyőzni.

— AZ ARADI KÖZÜZEMEK PÓTDIJÁT SZEDNEK A MUNKANÉLKÜLIEK JAVÁRA. Aradról jelentik: Az aradi interimar bizottság elhatározta, hogy a munkanélküliek segélyezése érdekében minden víz-, villany- és gázzámlával egy, kettő, illetőleg öt lej pótdíjat szed.

— Pör Nagyvárad városa ellen a rossz út miatt. Nagyváradról jelentik: Nistor György a nagyvárad Erzsébet-kenyér-gyár 32 éves kocsi kocsijával a Kapucinus utcán haladt keresztül, amikor a jármű hirtelen az út közepén tatóngó

ELSŐ KÉZBŐL VÁSÁROLJON!

Vállalatunk az ország legjelentősebb textilgyárainak közvetlen lerakata

A legfinomabb árutól a legolcsóbbig

mindent

eredeti gyári áron

árusítunk

VESTIS

SZÜVET- ÉS SELYEMÁRUHÁZ
BRASSÓ, LENSOR 22 SZÁM

Dr. PERL OTTO

tudományos kísérletei alapján készült

PERLOTT fogpaszta, fogpor,

szájviz és drageé máris mindenkit meghódított.

NOVEMBER 16.

